

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Факультет соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Гарант освітньої програми
Світлана РИБАЛКО**

31.08. 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Проректор з навчальної роботи
Ірина СТАЩЕВСЬКА**

31.08. 2021 р.

СИЛАБУС

**навчальної дисципліни
«МЕДІАПСИХОЛОГІЯ»**

Освітня програма — Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Спеціальність — 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

Галузь знань — 02 Культура і мистецтво

Ступінь вищої освіти – магістр аудіовізуального мистецтва та виробництва

Силабус склав

доцент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки

Віденєєв Ігор Олександрович

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол № 2 від «27» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Анастасія БОЛЬШАКОВА
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Силабус погоджено на засіданні ради факультету аудіовізуального мистецтва,

Протокол № 2 від «31» серпня 2021 р.

Голова ради факультету АВМ,
доктор мистецтвознавства, доцент

(підпис)

Наталія РЯБУХА
(Власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Медіапсихологія
2	Викладач	Віденєєв Ігор Олександрович
3	Контактні дані викладача	viden150@ukr.net
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Вибіркова
5	Рік підготовки	2
6	Семестр	1
7	Лекцій (год)	10
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	10
9	Самостійна робота (год.)	70
10	Індивідуальна робота (год.)	-
11	Кількість кредитів	3
12	Загальна кількість годин	90
13	Види поточного контролю	
14	Вид підсумкового контролю	залік

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Медіапсихологія – галузь психології, яка розглядає особистість у контексті взаємодії з сучасними засобами комунікації, як індивідуальними, так і масовими; виявляє та описує основні компоненти медіа культури, психологічні закономірності відношень та поведінки людей у медіа просторах, вивчає феномені та механізми сприйняття медіакультури людиною, взаємодію особистості та мас-медіа у сучасній культурі інформаційно-комунікативних технологій.

Медіапсихологія уявляє собою теоретичне, наукове і практичне знання, яке має велике значення для галузей суспільної практики, пов'язаних з оцінкою, врахуванням та проектуванням психологічних аспектів взаємодії особистості та мас-медіа у ланках сучасної медіа культури.

Задачі медіапсихології: вивчення поведінки особистості, обумовленого впливом засобів індивідуальних та масових комунікації, дослідження персональних та групових медіаефектів, аналіз впливу медіа середовища на розвиток суб'єкта, становлення особистості та психологічного самопочуття людини.

2.2 Переквізити та пост реквізити дисциплін

Переквізити (Prerequisites) – вимоги до «вхідних» знань, умінь і готовності здобувачів є необхідними при освоєнні дисципліни і набутими в результаті освоєння попередніх дисциплін: студент володіє знаннями про

предмет психологічної науки, основні психічні явища, закономірності психічного розвитку людини; вміє аналізувати й узагальнювати психологічну інформацію; вміє обґрунтовувати принципи, методи та форми навчання й виховання; робить коректні висновки, будує логічні зв'язки, узагальнюючи зібрану інформацію і результати роботи зі спеціальною літературою, Такі знання і вміння формуються в процесі здобуття здобувачами вищої освіти на першому бакалаврському рівні під час вивчення таких дисциплін, як «Психологія», «Педагогіка», «Філософія».

2.3. Мета вивчення дисципліни: ознайомити здобувачів з новою галуззю психологічної науки, що вивчає поведінку особистості та соціальної групи, зумовлену впливом засобів масової комунікації, процеси медіавиробництва, медіаспоживання, формування медіакомпетентності і медіаімунітету (медіазахисності).

2.4. Завдання вивчення дисципліни: формувати наукові уявлення о медіа психології, її предметної галузі, принципах та напрямках дослідження; створити цілісність уявлень о системах мас-медіа, їх ролі, функціях та видах у сучасному світі; проаналізувати соціально-психологічні проблеми медіа культури як нової соціальної реальності суспільства; ознайомити з основними методами та методиками дослідження ефектів мас-медіа; сформувати аналітичний підхід до дослідження особистості у контексті медіа культури; розкрити психологічні основи медіа виробництва та медіа споживання.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечую вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність вчитися та оволодіти сучасними знаннями.

ЗК 2 Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 3 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК 4 Здатність розробляти та керувати проектами.

ЗК 6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

ЗК 8 Здатність інтегрувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні творчі та наукові здобутки у сфері професійної діяльності та є основою для критичного осмислення актуальних проблем в галузі.

ЗК 9 Здатність до наукової, науково-педагогічної комунікації та спроможність дотримуватися етикету наукового, педагогічного спілкування.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 1. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК 5. Здатність до експертної та консультативної діяльності в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ФК 7. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації в аудіовізуальному мистецтві та виробництві.

ФК 8. Здатність самостійно розробляти та професійно втілювати аудіовізуальні проекти, створювати аудіовізуальні твори.

ФК 10. Здатність критично оцінювати художню якість аудіовізуального продукту та обґрунтовувати експертні висновки.

ФК 15. Вміння здійснювати аналіз екранної продукції щодо її художніх та медійних особливостей, технологічних знахідок та труднощів на всіх стадіях виробництва, визначати жанрово-стильову та архітектонічну специфіку аудіовізуального твору.

ФК 20. Здатність корегувати екранний продукт відповідно до політики каналу, студії, творчого об'єднання тощо.

ФК 23. Здатність визначати особливості цільової аудиторії в медіасфері, врахування специфіки аудиторії сучасних ЗМІ для створення медіаконтенту.

2.6. Результати навчання.

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

ПРН 2. Уміти застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні та вирішенні проблем теорії та практики аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН 3. Володіти методами та організаційними дослідницькими та інноваційними процедурами у професійній діяльності.

ПРН 4. Уміти застосовувати правові та етичні норми оцінки професійної діяльності, розробки та втілення аудіовізуальних проектів в умовах ситуаційної невизначеності.

ПРН 7. Оцінювати якість аудіовізуальних творів, враховувати ризики при їх виробництві.

ПРН 10. Розробляти та реалізовувати проекти створення та комерціалізації аудіовізуальних творів.

ПРН 12. Популяризувати аудіовізуальні проекти в сучасних медіа.

ПРН 16. Розуміти специфіку медіапсихології, психології творчих колективів та особистого розвитку.

ПРН 17. Розуміти специфіку функціонування аудіовізуальних творів в умовах розвитку цифрового простору.

ПРН 19. Володіти компетентностями в науково-методичній, експертно-консультаційній та організаційно-управлінській діяльності в аудіовізуальній сфері.

ПРН 20. Креативно мислити відповідно до викликів часу та основних тенденцій в сфері аудіовізуального мистецтва, генерувати ідеї, бути рішучим у провадженні нових стратегій та творчих рішень у створенні аудіовізуальних творів.

ПРН 22. Створювати аудіовізуальні проекти на професійному рівні, застосовуючи знання основних тенденцій продюсування аудіовізуальної сфери. В

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених здобувачам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу здобувача; пропущені заняття відпрацьовуються; пропуски поточного та тематичного контролю відпрацьовуються. Форму і час відпрацювання здобувач та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на заліку.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

4. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Предметне поле медіапсихології.

1. Задачі та напрямки медіа психологічних досліджень.
2. Розвиток та ставлення зарубіжних та вітчизняних досліджень в галузі медіакомунікацій.

Тема 2. Методи медіапсихології.

1. Підходи до дослідження масмедіа (загально психологічний, соціально-психологічний, соціологічний).
2. Методи дослідження масових комунікацій.

Тема 3. Історія розвитку мас-медіа

1. Виникнення та розвиток ЗМІ.
2. Класифікація медіа.
3. Сучасні види медіа як сукупність самостійних видів діяльності (фотожурналістика, радіо, преса, телебачення, книговидавництво, Інтернет, фотографія, кінобізнес).
4. Канали масмедіа.
5. Теорії і моделі масових комунікацій.

Тема 4. Мас-медіа та культура

1. Культура як психологічний феномен, як система інформації і як комунікація.
2. Процесі глобалізації і культура.
3. Соціально-психологічні функції мас-медіа у сучасній культурі

Тема 5. Психологічні дослідження медіа культурі: проблемі та перспективи.

1. Медіакультура як соціально-психологічний феномен.
2. Медіакультура як особливий тип організаційної культури.
3. Соціально-психологічні функції медіа культури.

Тема 6. Психологія сприймання та ставлення до медіа проектів

1. Моделі функціонування ЗМІ.
2. Теорії взаємодії засобів масових комунікацій та аудиторії (теорії обмеженого та необмеженого впливів, теорія соціальної відповідальності ЗМІ).
3. Вивчення ефектів впливу мас-медіа на особистість як основна задача медіа психології

Тема 7. Аналіз сучасних досліджень в галузі медіа ефектів.

1. Вивчення впливу телебачення та Інтернета на дітей та молодь як пріоритетний напрямок медіапсихології.
2. Вплив мас-медіа на когнітивний та емоційний розвиток молоді.
3. Вплив мас-медіа на досудові практики молоді.
4. Вплив телебачення на поведінку дітей.

Тема 8. Медіаосвіта як проблема медіа психології

1. Медіаосвіта як напрямок в педагогіці та психології.
2. Історія медіаосвіти.
3. Медіаосвіта та проблема інформаційно-психологічної безпеки особистості ЗМІ та проблема «інформаційного імунітету».

Тема 9. Медіаімунітет та медіакомпетентність.

1. Медіакомунікативна компетентність, медіа грамотність, медіаосвіта, медіа захищеність: відношення понять.
2. Структура та критерій медіакомпетентності.
3. Види грамотності у відношенні до ЗМІ.
4. Поняття «медіа імунітет».

5. Методи навчання:

Лекція з елементами пояснення; проблемна лекція; лекція-бесіда; лекція-дискусія; лекція-демонстрація; демонстрація наочних матеріалів; дискусія; семінар-опитування; самостійна робота.

6. Форми та методи контролю:

Поточний, тематичний, підсумковий контроль. Індивідуальне та фронтальне усне опитування, Відповідь під час семінару; письмове опитування; есе-рефлексія; виступ з рефератом; виступ з презентацією; виконання індивідуального проекту; оцінка результатів неформальної освіти.

Підсумковий контроль: залік.

76 – 100% від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

Повністю розкрито зміст теоретичних питань. При відповіді використано термінологію предметної області в необхідній логічній послідовності. Також здобувач демонструє вільне володіння навчальним

матеріалом різного ступеня складності, використовуючи при необхідності відомості з інших навчальних дисциплін і курсів. При відповіді на додаткові питання помітне вміння розвивати систему теоретичних знань на основі самостійної роботи.

50 – 75 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

При викладі фундаментальних положень основного матеріалу курсу здобувач показує володіння програмним навчальним матеріалом, у тому числі різного ступеня складності, а також вільне оперування ним у знайомій ситуації. При відповіді допускається два-три недоліки або не більше однієї помилки. Здобувач упевнено відповідає на додаткові питання, що стосуються основних положень усього досліджуваного курсу відповідно до екзаменаційної програми.

26 – 50 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

При відповіді на питання теорії виявляється не завжди усвідомлене відтворення програмного навчального матеріалу. Положення, що приводяться у відповіді, даються фрагментарно, схематично, без логічного взаємозв'язку. При відповіді на додаткові питання, що стосуються найважливіших і основних понять і фактів навчальної програми, є утруднення у використанні термінології предметної області. При відповіді здобувач не завжди може підтвердити теоретичні викладення відповідними прикладами.

0 – 25 % від максимальної кількості балів, відведених на підсумковий контроль

Відповідь здобувача демонструє лише деяке уявлення про матеріал навчального курсу. Знання практично відсутні як у теоретичній області навчальної дисципліни, так і в практичному володінні методикою аналізу.

7. Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	зараховано	A
85–89		B
75-84		C
65-74		D
60-64		E
35-59	незараховано	FX (незараховано з можливістю повторного складання)
1-34		F (незараховано з обов'язковим повторним курсом)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література:

1. Винтерхофф-Шпурк П. Медиапсихология. Основные принципы. Харьков: Изд-во гуманит. Университет. 2007. 288 с.
2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні. Педагогічна газета. № 7. 2010. С.3-5.
3. Медіакультура: соціально-психологічний підхід /за ред. Л.А.Найдьонової, О.Т.Баришпольця. К.: Міленіум, 2010. 440 с.
4. Медиа / Под ред. А.Бриггза, П.Кобли. М.:Юнити-Дана, 2005.
5. Москаленко В.В. Психологія соціального впливу: навч. посібник К. : Центр учбової літератури. 2008. 448 с.
6. Найдьонов М.І. Формування системи рефлексивного управління в організаціях. К.: Міленіум, 2008. 192 с.
7. Найдьонова Л.А. Кібер-булінг підлітків (віртуальний терор) як новітній феномен інформаційної доби: теоретико-методичні засади подолання і профілактики. Практична психологія та соціальна робота. № 8. 2010. С. 10–18.

Інтернет-ресурси:

- Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
- Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.
- Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» — <http://chitalka.info/psy.html>.
- Вісник психології і соціальної педагогіки — <http://psych.kiev.ua/nma-referats/fla-refers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.
- БД Освіта. ua. — <http://osvita.ua/school/psychology>.
- Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com>.
- Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.